

TUĞRUL TANYOL'UN ŞİİRLERİNDE SEVGİLİ TASVİRLERİ

Emel KOŞAR*

ÖZET

Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nü bitiren, Marmara ve Yeditepe Üniversitelerinde öğretim görevlisi olarak çalışan Tuğrul Tanyol 1980'lerde *Üç Çiçek*, *Poetika*, *Şiir Atı* ve *Sombahar* gibi dergilerde yayımladığı şiirleriyle edebiyat dünyasına girmiştir.

İmge, duyduğumuz veya okuduğumuz bir söz yoluyla zihnimizde oluşan görüntü, dünyada gördüklerimizin zihnimizdeki yansımasıdır. Tuğrul Tanyol'un şiirleri Ahmed Hâşim, Yahya Kemal, Ahmet Hamdi Tanpınar ve Ahmet Muhip Dıranas'tan izler taşıyan imge dünyasıyla dikkati çeker. Tuğrul Tanyol, geçmiş şiir birikiminden faydalanırken özellikle 1920'li ve 30'lu yıllarda gelişme gösteren modern şiir kanalına bağlanır.

1980 Kuşağı Türk şiirinin öncü şairlerinden Tuğrul Tanyol aşk, yalnızlık, müzik ve zaman temalı şiirleriyle tanınmıştır. Tuğrul Tanyol'un şiirlerinde sevgiliye duyulan aşkın yakıcılığı, kırmızı renkteki unsurlarla anlatılır. Hayatla ilgili sıkıntılar ise denize ait unsurlardan faydalanılarak sevgiliyle paylaşılır ve söz konusu şiirlerde başka bir mekâna ve zamana kaçma arzusu dikkati çeker.

Tuğrul Tanyol zamanı akıp giden bir nehir şeklinde düşünür. Şiirlerinde gelenek, müzik, resim gibi görsel ve işitsel öğelerin etkisiyle çeşitli imgelerden faydalanarak zamanı aşıp, sevgiliye ulaşmak ister.

Anahtar Kelimeler

Tuğrul Tanyol, aşk, sevgili, deniz.

Tuğrul Tanyol 1953'te İstanbul'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi. Marmara ve Yeditepe Üniversitelerinde öğretim görevlisi olarak çalıştı.

1980 Kuşağı Türk şiirinin öncü şairlerinden Tuğrul Tanyol 1980'lerde *Üç Çiçek*, *Poetika*, *Şiir Atı* ve *Sombahar* gibi dergilerde yayımladığı aşk, yalnızlık, müzik ve zaman kavramı üzerine şiirleriyle tanınmıştır.

* Dr. , Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / kosaremel@gmail.com

Tanyol'un eserlerinin aksine, Divân şiirinde daima yüceltilen siyah saçlı, beyaz tenli, kırmızı küçük dudaklı ve servi boylu sevgili taş kalplidir, merhametsizdir ve âşığa acı çektirir.¹ Halk şiirinde sevgilinin güzellik unsurları, aşağı yukarı Divân şiirindeki gibidir. Ancak, sevgili tabiatın içinde tasvir edilir ve genellikle ceylana benzetilir.²

Yeni Türk şiirinde ise sevgili tasviri, şaire göre farklılık gösterir. Ahmet Muhip Dıranas'ın "Ülker'in Gözleri"³ şiirinde, sevgilinin gözleri bahar ve yıldızla ifade edilir:

Bir bahar sabahının karanlığında ıssız
Gökte diz çökmüş iki titrek ışıklı yıldız
Olan gözlerinize âşıkım, Bayan Ülker! (s. 25)

Halk kültüründen faydalanan Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun "Karadut"⁴ şiirinde, esmer sevgilinin güzelliği meyve, bal ve ağaç gibi tabiata ait unsurlardan faydalanılarak ifade edilir:

Karadutum, çatal karam, çingenem
Nar tanem, nur tanem, bir tanem
Ağaç isem dalımsın salkım saçak
Petek isem balımsın ağulum
Günahımsın, vebâlımsın. (s. 109)

Beslendiği kaynaklar arasında resmin önemine sık sık değinen Cemal Süreya'nın "San"⁵ şiirinde ise kumral saçlı, uzun bacaklı sevgiliye duyulan arzu vurgulanır:

Kırmızı bir at oluyor soluğum
Yüzümün yanmasından anlıyorum
Yoksuluz gecelerimiz çok kısa
Dört nala sevişmek lâzım. (s. 11)

¹ İskender Pala, "Sevgili", *Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü*, Akçağ Yayınları, tarihsiz, s. 437-438.

² Mehmet Önder, "Karacaoğlan'ın Güzeli", *Bildiriler* (1. Uluslararası Karacaoğlan ve Çukurova Halk Kültürü Sempozyumu), 21-23 Kasım 1990, Adana tarihsiz, s. 211.

³ Ahmet Muhip Dıranas, *Şiirler*, YKY, İstanbul 2005.

⁴ Bedri Rahmi Eyüboğlu, *Dol Karabakır Dol*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2006.

⁵ Cemal Süreya, *Sevda Sözleri*, YKY, İstanbul 2005.

Bâki Asiltürk, 1980 Kuşığı şiiri üzerine yaptığı çalışmada “İmgeci Şiir” anlayışının temsilcilerinden Tuğrul Tanyol’un imgeciliklerinin çok boyutluluğunun bazen geçmiş şiir birikiminden, bazen müzikten veya doğadan, bazen de görüntülerin yarattığı çağrışımlardan kaynaklandığını ifade eder.⁶

İmge, duyduğumuz veya okuduğumuz bir söz yoluyla zihnimizde oluşan görüntü, dünyada gördüklerimizin zihnimizdeki yansımasıdır.⁷ Tanyol’un şiirlerinde imgesel söylem, müzik ve lirizm vazgeçilmez öğelerdir. O, şiirlerinde görsel ve işitsel imgeler çizer.

Edebiyatta gelenek, önceki nesillerden devralınan değerlerin sonrakilerce devam ettirilmesidir. “Şiirde Gelenek Sorunu” adlı yazısında “Kültür bir birikim olduğundan bir önceki sanat anlayışı bir sonrakinin içinde saklıdır, çünkü onu yaratmıştır... Yeni yapıtların eski sanat anlayışıyla olan ilişkisi ise geleneğin sürmesi biçiminde algılanır.”⁸ diyen Tuğrul Tanyol’un şiirleri Ahmed Hâşim, Yahya Kemal, Ahmet Hamdi Tanpınar ve Ahmet Muhip Dıranas’tan izler taşıyan imge dünyasıyla dikkati çeker.⁹ Tuğrul Tanyol, geçmiş şiir birikiminden faydalanırken özellikle 1920’li ve 30’lu yıllarda gelişme gösteren modern şiir kanalına bağlanır.

Bazı şiirlerinde mevsimlerin insanlar üzerindeki etkilerini anlatan Tuğrul Tanyol’un “Yıkık Şarkı”sında¹⁰ âşık, sevgilisinden ayrı kaldığında çektiği acıyı, kıyı ve dalga gibi denize ait unsurlarla ifade eder. Yalnızlıktan şikâyet eden âşığın üşümesi, sevgilisinin “kış mezarı” kadar soğuk ve erişilmez olmasından kaynaklanır:

Bir uzak kıyıda kanımı yaktı tuzun
Ağır kamçılarla açılan yaralarımın
Aktı akşama, kızıl, koyu ve buzdan
Bir heykele dönen yüreğim,

⁶ Bâki Asiltürk, *1980 Kuşığı Türk Şiirinin Poetikası*, Toroslu Kitaplığı, İstanbul 2006, s. 189.

⁷ Bâki Asiltürk, a.g.e., s. 50.

⁸ Tuğrul Tanyol, “Şiirde Gelenek Sorunu”, *Yazko Edebiyat*, C. 2, Sayı: 10, 1981, s. 90.

⁹ Emel Koşar, “1980 Kuşığı Türk Şiirinin Poetikası” (Bâki Asiltürk, *1980 Kuşığı Türk Şiirinin Poetikası*), *Şiiri Özlüyorum*, Mayıs-Haziran-Temmuz 2007, Sayı: 21, s. 27-28.

¹⁰ Tuğrul Tanyol, *Toplu Şiirler (2000-1971)*, YKY, İstanbul 2008.

Bir uzak kıyıda yıkılmış dalgalar
 Seninle üşüyorum, bulut paramparça. (s. 29)

Tuğrul Tanyol'un "Kış Tutsağı"nda sevgiliyle kendisini bir çift güvercine benzeten şiir öznesi, sessizliğin, dinginliğin ve sıcaklığın hâkim olduğu yaz mevsiminde bile hayatının sıkıntılı dönemlerini simgeleyen, soğuk, uzun ve sıkıcı olarak nitelendirilen kıştaki gibi yalnız olduğu için üşür:

Şimdi üşüyorum, oysa yaz
 Günün çakıltaşları kayıyor avuçlarımdan
 Açılmış tüm çeşmeleri yalnızlığın
 Sen yoksun, içime vuruyor ayaz (s. 31)

Antonio Vivaldi'nin "Dört Mevsim" adlı konçertosunda her enstrüman, tabiata ait bir unsurun sesini ve bunun insanda uyandırdığı duyguları ifade eder. Eserin ilkbahar bölümüne neşeli ve hareketli; sonbahara ise durgun ve hüzünlü bir hava hâkimdir. İnsanın yaratıcılığında da önemli rol oynayan mevsimler (Havanın nemi, basıncı ve güneş ışığı insanın fiziksel ve ruhsal sağlığını etkiler.), onun dünyayı algılama ve aktarma biçimini etkileyerek üretkenliğini belirler. Müzikten¹¹ özellikle Tartini ve Vivaldi gibi bestecilerden etkilenen Tuğrul Tanyol da yukarıdaki örneklerde görüldüğü gibi mevsimlerin kendisi üzerindeki etkilerine şiirlerinde yer vermiştir.

Tuğrul Tanyol'un "Sen Elimden Tutunca"sında, sevgilinin elini tutmak bile şiir öznesi için bir lütuf olarak yorumlanır. Mavi denizle sevgilinin sakinleştirici etkisi, yeşil yosunla ise onun yanında hissedilen huzur ifade edilir. Sevgili, âşığını sanki akıntı gibi alıp başka âleme götürür:

Sen elimden tutunca
 Deniz basardı içimi
 Sen elimden tutunca, yüreğim
 Yeşil yosunlara takılıp günlerce
 Dip akıntılarının peşisıra gitmek isterdi. (s. 32)

¹¹ Bâki Asiltürk, a.g.e. , s. 189.

“Sen Elimden Tutunca”da sevgilinin gözbebeklerindeki alev, aşkının yakıcılığını ifade eder. Şiir öznesinin gözlerine çöken mavilik ve havalandıran güvercin sürüsü, aşkın hareketliliğini ve gerilimini yansıtır. Onun avluya dökülen kızıl yapraklara gömülüp ölmek istemesi de yine aşkın yakıcılığını renk çağrışımına dayalı olarak gösterir.

“Sen Elimden Tutunca”da şiir öznesi, kendisini ve sevgilisini sığınak niteliğindeki “ev”e benzetirken aşklarını çiçekle ifade eder. Aşkları, Turgut Uyar’ın *Kayayı Delen İncir*¹² adlı şiir kitabını anımsatacak şekilde kayaları delip çıkan bir çiçek kadar güçlü ve güzeldir:

Panjurları açık kalmış eski evler gibiydik
Rüzgârda çarpan, başıboş ve ürkek
Sen elimden tutunca
Kayaları delip çıkardı bir çiçek. (s. 32)

Ateş, erkekliği simgeler. Çünkü ateş, iki odun parçasının yavrusu ve aşklarının meyvesidir. Doğar doğmaz onları yok eder. Sürterek ateş yakma, cinsiyetlerin elektrik teorisini geliştirir, elektrik ateşi cinselleşmiş bir ateştir.¹³ Tanyol’un “Yangın”ında¹⁴, aşk bir yangına benzetilir ve “Sen Elimden Tutunca”daki gibi aşk ateşinin yakıcılığı ifade edilir:

Sigaramın yarısını ben içtim
Yarısını rüzgâr
Yaramla oynama güzelim
Külün hemen altında ateş var. (s. 33)

Ahmed Hâşim’in şiirlerinde çok sık yer alan kırmızı; ateşi, aşkı, hükümdarlığı, gücü, şiddeti, yoğunluğu ifade eden ve hayat veren bir renktir.¹⁵ Hâşim, “Karanfil”¹⁶ şiirinde “dudak, alev, karanfil” sözcükleriyle söz konusu rengi vurgular.

¹² Turgut Uyar, *Kayayı Delen İncir*, İstanbul 1981.

¹³ Gaston Bachelard, *Ateşin Psikanalizi*, Çev: Aytaç Yiğit, Bağlam Yayınları, İstanbul 1995, s. 27-29.

¹⁴ Tuğrul Tanyol’un “Yangın” şiiri, Fatih Erkoç tarafından “Tutuşacaksın” ismiyle Batı müziği formunda bestelenmiştir.

¹⁵ Yaşar Çoruhlu, *Türk Mitolojisinin Anahatları*, Kabalcı Yay, İstanbul 2002, s. 183-190.

¹⁶ Ahmet Haşim, *Bütün Şiirleri*, Haz: İnci Enginün, Zeynep Kerman, Dergâh Yayınları, İstanbul 2001.

“Beni de bir şair olarak içine alan bu kuşağın şansı, Cumhuriyet’ten bu yana 7-8 şair kuşağının geçmiş olması ve modern Türk şiirinin kendisinin artık bir gelenek oluşturmuş olmasından kaynaklanıyor.”¹⁷ diyen ve kendinden önceki şiir geleneğiyle poetik bağlar kuran Tanyol’un¹⁸ “Karanfil Bahçesi”nde ise Ahmed Hâşim’in “Kızıl lisan”la¹⁹ kaleme aldığı “Karanfil” şiirindeki “Yârin dudağından getirilmiş/Bir katre alevdir bu karanfil/Ruhum acısından bunu bildi!” (s. 97) mısralarına gönderme yapılarak karanfilin kırmızılığıyla aşkın yakıcılığı vurgulanır:

Karanfillerle tutuşan bahçede
Sesin kristal ışıltısıyla soyunurdu
Bu eski düştten arda kalan,
Saatlerimize yelkovan kuşları taşırdı
O ince ve kızıl kumları
Güneşin batmadığı bir ülkeden (s. 34)

“Karanfil Bahçesi”nde denizin köpüğüne ve buluta benzetilen, birleşen dudaklar, hayattaki her şeyi düzeltebilecek güçtedir. Rüzgâr, sevgilinin dağılan saçları karşısında ne yapacağını şaşırır, zaman ise örtünmeyi unuttur.

Tanyol’un “Vişne Zamanı” şiirinde de vişnenin kırmızılığıyla aşkın yakıcılığı anlatılırken, sevgilinin gözlerindeki derinlik vurgulanır:

Vişne zamanı, bahçeler, dikenli yalnızlık
Git, git, bulut ol, tepenin ardında sonsuz genişlik
Dağların ayak izleri, ovada ardıç sürüsü
Senin derin gözlerinden çekilen kum ve çakıl. (s. 88)

Héraclites, “Su iki defa aynı akmaz.” veya “Aynı ırmağa girenlerin üzerinden farklı sular akar.” der. Zaman, akışkanlığı sebebiyle ırmağa benzetilir. Zamanın akıp giden bir nehir şeklinde düşünülmesi onun suyla olan benzerlik ilişkisini gösterir. Şeffaflığı ve duruluğuyla rüyaları ve bi-

¹⁷ Tuğrul Tanyol, “Şiir, Dil, Taklit ve İntihal Üzerine”, *Özgür Edebiyat*, Ocak-Şubat 2007, Sayı: 1, s. 80.

¹⁸ Muhsin Macit, “Tuğrul Tanyol’un Şiirinde Eski Yol izleri”, *Gelenekten Geleceğe*, Kapı Yayınları, İstanbul 2005, s. 163.

¹⁹ Bâki Ayhan T., “Ahmet Hâşim’in Kızıl Lisanı”, *Kitaplık*, Sayı: 95, Haziran 2006, s. 83.

linç altındaki anıları harekete geçiren su, zamandan zamana istenildiği gibi geçiş yapılabilen ânı ve mekânı hatırlatan önemli bir unsurdur. “Vişne Zamanı” şiirinde, deniz ve ırmak gibi coğrafi unsurlardan hareket edilerek zamanın gücünün bile aşkı silemeyeceği ifade edilir:

Hangi su akıtabilir seni
Bu NİL rengine bulanmış saçlarınla
Kurumuş denizlerime hangi ırmak? (s. 88)

Bir söyleşisinde “Robert Louis Stevenson’un benim şairliğim üzerinde çok etkisi vardır. Korsan imajları, macera, heyecan... *Define Adası* beni çok etkilemiştir.”²⁰ diyen Tanyol’un “Forsa”²¹ şiirinde, deniz ve onunla ilgili unsurlardan yola çıkılarak insanı bulunduğu yerden alıp götürün sevgilinin gözlerinin bütün hazinelerden daha değerli ve sığınılacak bir liman kadar güvenilir olduğu anlatılır. Geminin simgelediği sevgiliye²² bir forsa (Kaçmaması için bir ayağı gemiye çakılı olan harp esiri veya kürek mahkûmu.) gibi bağlı âşığın yakarışı, bulunduğu yerde kalma ve uzaklara gitme arzusu arasındaki çatışmayla birlikte ifade edilir:

Kazanılmış ve yitirilmiş onca hazinelerden sonra
Gözlerin, sert rüzgârlardan korunmuş bir limandı bana.
...
Gözlerindeki o uzak denizlerde bir göçmen olan ruhum
Şimdi hangi gemilerde forsa ve sürgün hangi aşklara (s. 89)

Tuğrul Tanyol’un “Uzak Tarihinde Gözlerinin” şiirinde de şiir öznesi, deniz ve onunla ilgili unsurlardan yola çıkarak hayatı ve ölümü birlikte çağrıştıran sevgiliye seslenir ve ona tutsak olduğunu söyler. Denizin dibindeki kayalara yapışık yaşayan renkli süngerler gibi sevgilisi tarafından yuvasından koparıldığını ifade eder:

²⁰ Tuğrul Tanyol, “Belli Bir Şiirde Olgunlaşmaya Çalıştım”, Konuşan: Bâki Ayhan T, *Kitaplık*, Sayı: 101, Ocak 2007, s. 74.

²¹ Ömer Seyfettin’in de bu isimde bir tarihî hikâyesi vardır. (Ömer Seyfettin, *Bütün Eserleri-Hikâyeler 3*, Haz: Hülya Argunşah, Dergâh Yayınları, İstanbul 1999.)

²² Bâki Asiltürk, İkinci Yeni şairlerinin de “gemi”yi, kadını çağrıştıran bir izlek olarak kullandıklarını ifade eder. Bâki Asiltürk, “Şiir Okuma Notları”, *Gösteri*, Sayı: 256, Şubat 2004, s. 40-42.

süngerin çığlığıdır ah! çıkarken gizli sulardan
 çektiğin ellerinle sarıyorsun beni
 gidemem artık hiçbir yere, henüz (s. 126)

Tuğrul Tanyol'un "Yöneliş"inde, bulunduğu yerde kalmakla oradan gitmek arasında tereddüt eden şiir öznesi, hayatla ilgili bütün sıkıntılarını denize ait unsurlardan ve imgesel çağrışımlardan faydalanarak sevgilisiyle paylaşır:

korkunç bir mağara gibi kuytu, derin, baş dönmesi, uğultu
 ağaçlara vurdukça gecenin koynunda parçalanan koku
 geçmiş ve gelecek, varlık ve yokluk, zaman ve ötesi
 ve senin karanlık ağzında demirin paslanmış sesi (s. 135)

"Yöneliş"te Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Uyku Sularında"²³ şiirindeki gibi "mağara" metaforu ve deniz, anne karnına dönüşü ve bu dünyadan kaçış isteğini sembolize eder. Tanyol'un "Yöneliş"inde Ahmet Muhip Dırana'sın "Olvido" şiirindeki gibi geçmiş zamana özlem de dile getirilir.

Romalı yazar Censorinus, zamanın başlangıcı ve sonunun olmadığı için ölçülemediğini ve üç parçaya bölündüğünü belirtir: Geçmişe, şimdiye ve geleceğe. Geçmişin başlangıcı ve geleceğin sonu yoktur. "Şimdi" ise kısa, kavranamaz ve kaygandır. Hiçbir zaman aynı yerde bulunmaz ve içinden geçtiği her şeyi, geçmişten alıp geleceğe ilave eder.²⁴

"Gerçek zaman"da ileri ve geri yönler arasında (geçmiş ve gelecek) fark vardır. Geleceği değil geçmişi anımsarız.²⁵ "Sanal zaman"da ise ilerleyen bir kişi dönüp geriye doğru gidebilir. Bu durum, "sanal zaman" içinde ileri ve geri yönler arasında bir ayırım olmadığını gösterir. Tanyol'un "Yöneliş"inde de "gerçek zaman"dan memnuniyetsizlik ve "sanal zaman"ı yaşama arzusu (zamanı aşma, zamansızlaşma) görülür.

Bir söyleşisinde "Mesela bir zaman bankası olsa, oradan herkes dilediği ânları ve saatleri çekip alabilse. Böyle bir bankadan neler çalınabi-

²³ Ahmet Hamdi Tanpınar, *Bütün Şiirleri*, Haz: İnci Enginün, Dergâh Yayınları, İstanbul 2005.

²⁴ Nöbert Elias, *Zaman Üzerine*, Çev: Veysel Atayman, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2000, s. 108.

²⁵ Stephen W. Hawking, *Zamanın Kısa Tarihi*, Çev: Sabit Say-Murat Uraz, Milliyet Yayınları, İstanbul, tarih yok, s. 153-154.

lirdi? Zaman soyguncuları mesela.” (s. 71) diyen Tuğrul Tanyol, zamanı yukarıdakilere benzer şekilde “felsefi zaman” ve “toplumsal ve kültürel zaman” diye ikiye ayırır.²⁶

Varoluşçu felsefenin önde gelen isimlerinden biri olarak tanınan Alman filozof Martin Heidegger’e (1888-1976) göre insan dünyaya fırlatılmıştır, hiçliğin içine bırakılmıştır, kendi imkânlarını yaratamaz, olandan faydalanmak zorundadır. Olanaklar arasında seçim yaptığını düşünse de bunlar önceden belirlenmiş seçeneklerdir. Hiç ölmeyecek gibi yaşar. Levinas ise ölümün gizemli ve “hiçliğin imkânsızlığı”²⁷ olduğunu söyler. Tanyol’un “Yöneliş”inde de “varlık ve yokluk” ifadesiyle, “yok olma korkusu” ve “yok olma arzusu” arasındaki çatışma duyumsatılır.

“Gerçek zaman” (matematiksel zaman), dışta yaşanır ve uzayla ilgilidir. “Sanal zaman” (psikolojik zaman) ise içte yaşanır ve bilinçle ilgilidir. Saatlerin ölçtüğü, “gerçek zaman”dır. Tanyol’un “Bir Gün”ünde şiir öznesi, ölümü simgeleyen saatin zamanını (gerçek zaman) aşip, sevgiliye ulaşmak ister. Yukarıdaki şiirlerde de görüldüğü gibi hayatından memnun olmayan şiir öznesinin başka bir mekâna ve zamana kaçış arzusu dikkati çeker:

Saatin zamanı durdurduğu eşit aralıklarda
Sararmış otların arasında, özgür, sınırsız topraklarda
İlkesiz, saraysız, tahtsız, tasasız
Günlerin peşine düşüp seni arayacağım (s. 144)

Tanyol’un “Yalnızca Bunun İçin”²⁸ şiirinde Cemal Süreya’nın birçok eserinin son mısraı olan “Keşke yalnız bunun için sevseydim seni”ye atıfta bulunulur. Şiir öznesi, zamanı paylaştığı kişiden sadece bu sebeple bile onu sevmesini ister:

biz bir zamanı paylaştık
yalnızca bunun için sev beni
ay gidiyor bak, bulut
çocuğun gözlerinde eriyor.
o çocuk bizim olabilirdi
yalnızca bunun için sev beni. (s. 39)

²⁶ Tuğrul Tanyol, “Benim Önemsediklerimi Kimsenin Umursamadığını Görüyorum”, Söyleşi: Evren Erem, *Sombahar*, Sayı: 11, Mayıs-Haziran 1992, s. 68-72.

²⁷ Emmanuel Levinas, *Zaman ve Başka*, Sunuş: Zeynep Direk, Metis Yayınları, İstanbul 2005, s. 23.

²⁸ Tuğrul Tanyol, *Her Şey Bir Mevsim*, YKY, İstanbul 2006.

Yukarıdaki örneklerde de görüldüğü gibi Tuğrul Tanyol'un şiirlerinde sevgiliye duyulan aşkın yakıcılığı, kırmızı renkteki unsurlarla anlatılır. Hayatla ilgili bütün sıkıntılar, denize ait unsurlardan faydalanılarak sevgiliye paylaşılır ve söz konusu şiirlerde başka bir mekâna ve zamana kaçma arzusu dikkati çeker.

Tuğrul Tanyol zamanı akıp giden bir nehir şeklinde düşünür. Şiirlerinde gelenek, müzik, resim gibi görsel ve işitsel öğelerin etkisiyle çeşitli imgelerden faydalanarak zamanı aşıp, sevgiliye ulaşmak ister.

Tuğrul Tanyol'un şiirlerinde âşık, sevgilisinden ayrı kaldığında çektiği acıyı, kıyı ve dalga gibi denize ait unsurlarla ifade eder. Sevgili bazen soğuk ve erişilmezdir bazen de âşığı sakinleştirir, ona huzur verir ve akıntı gibi onu alıp başka âleme götürür. Geminin simgelediği sevgilinin gözleri, bütün hazinelerden daha değerli ve sığınılacak bir liman kadar güvenilirdir. Âşık ise ona tutsaktır.

“LOVE AND BELOVED PORTRAYAL IN TUĞRUL TANYOL'S POEMS”

Abstract

Graduated from Bogazici University Sociology Department, working as a lecturer at the University of Marmara and Yeditepe Tuğrul Tanyol came into the world of literature with poems which published in the 1980s such as Three Flowers, Poetics, The Horse of Poem and Sombahar in magazines.

Image, a word we hear or read through the minds of the image, a reflection of our minds, we have seen in the world. Tuğrul Tanyol's poems takes note with world of image that is followed from Ahmed Haşim, Yahya Kemal, Ahmet Hamdi Tanpınar and Ahmet Muhip Dıranas. Tuğrul Tanyol is connected to channel of modern poetry which showing the development in the past few years, especially the 1920s and 30s when he takes advantage of the accumulation of poetry.

Tuğrul Tanyol who is one of the 1980 generation Turkish poets; known with his poems, in which he mentions the concepts of love, loneliness, music and time. In his poems, the passion of love to the beloved, narrated with the facts about colour of red. The all troubles about life shared with the beloved; referring to the facts about sea.

Burning of love which is felt for lover are expressed with red-coloured elements in Tuğrul Tanyol's poems. All the problems related to life are shared with lover by making use of the elements of the sea and the desire to escape to another place and time takes note in these poems.

Tuğrul Tanyol imagines time in the form of a river running throug. He wants to reach lover the time to go beyond taking advantage of a variety of images with the effect of audio-visual items such as tradition, music, pictures in his poems.

Keywords

Tuğrul Tanyol, love, beloved, sea.